

Lugupeetud lapsevanem!

Tihti ei soovi või julge noored oma muredega pöörduda täiskasvanute nagu õpetajate või lastevanemate poole, ning muremõtetele otsitakse leevendust ja vastust näiteks interneti keskkondadest, kus ohtusid on aga keeruline ette hinnata ning kontrollida. Noored võivad sattuda seltskondadesse, kes nende probleemidele sugugi lahendusi ei paku.

Üha enam on sagenenud avalikusse jõudnud juhtumid, mil noori on veebi- ja sotsiaalmeediapõhistes mängudes kutsutud üles endale viga tegema või muul viisil ebasobivalt käituma. Seetõttu saadame teile koostöös Politsei- ja Piirivalveametiga lühikese juhise, mida oma lapse puhul jälgida, et kirjeldatud olukordi ennetada.

LAPSE MURE ON TÕSINE, KUI:

- tal on hirmutavad unenäod, raskused uinumisel, rahutu uni (nt. rabelemine unes);
- tal on ebamäärased hirmud, hirm tundmatu ja/või elumuutuste ees;
- ta on endasse sulgunud, apaatne ja kaotanud huvi;
- ta on ülimalt kartlik ja/või häbelik;
- ta on ülierutunud, püsimatu ja/või rahutu;
- ta on ärritunud ning esineb vihapurskeid;
- tal on muutused söömisharjumustes;
- ta on kurtnud erinevaid valusid (kõhu-, peavalu või ebamäärase lokaliseerimisega valu).

Veebikonstaabli soovitused, millele tähelepanu pöörata:

- muutuvale veebikäitumisele (mõni laps hakkab postitama tavapärasemast rohkem, mõni lõpetab igasuguse postitamise);
- postituste sisule (näiteks on jagatud lauludel tähendus ja sõnum);
- uutele sõpradele (mida enam on võõraid, seda suurem on tõenäosus, et tema praeguste sõprade ja tema vahel võib olla tõsiseid muresid, millega laps ise toime ei oska tulla);
- uutele jälgitavatele lehtedele („mures noor“, „suitsiid“, „I am not dead yet“ jne);
- Sarahah ja Periscope rakenduste kasutamisele (esimese kaudu on hetkel kõige enam tehtud anonüümset kiusamist, saadetakse soovet, et palun tapa end ära jne; teine videoäpp on levinud vene koolides, kus lapsed võtavad n-ö laikide eest riideid ära ja katsuvad end, mitmed juhtumid on juba ka lastekaitseurijateni jõudnud);
- kui laps hakkab enda mobiili- või arvutikasutust varjama.

Kui täheldate lapse käitumises ülaltoodud muutusi, suhelge lapsega ja pöörduge nõu ning abi saamiseks kooli tugispetsialisti või selle puudumisel lähima Rajaleidja keskuse poole (www.rajaleidja.ee). Kahtlustäratava veebikäitumise või sellega tekkivate küsimuste korral pöörduge kooli noorsoopolitseiniku poole, kui tegemist on ühe kooli õpilastega. Muudel juhtudel kirjutage veebikonstaabel Maarja Punakule (maarja.punak@politsei.ee) või Andero Sepale (andero.sepp@politsei.ee) ja vene keeles nõu saamiseks veebikonstaabel Jana Frolovale (jana.frolova@politsei.ee). Veebikonstaablid on leitavad ka Facebook keskkonnas.

Rahulikku jõuluaega soovides!

Rajaleidja